

CRO Luchthaven Rotterdam

Betreft : Verslag bijeenkomst CRO luchthaven Rotterdam d.d. 16 juni 2022

Aanwezig:

Voorzitter : dhr. H. Weber
Secretaris : dhr. E. Struch

Leden/ plaatsvervangende leden/ ambtelijke ondersteuning/ adviseurs:

Provincie Zuid-Holland : dhr. K. de Jong
Gemeente Rotterdam : dhr. R. van der Bolt
Gemeente Schiedam : mw. A. Laan
Gemeente Schiedam : mw. L. Voogelaar
Gemeente Lansingerland : dhr. S. Fortuyn
Gemeente Lansingerland : dhr. R. Horijon
Rotterdam The Hague Airport : dhr. R. Louwerse
Luchtverkeersleiding Nederland : dhr. P. van der Werf
Gebruikers Grote Luchtvaart : dhr. B. Renckens
Gebruikers Kleine Luchtvaart : dhr. O. Bal
Bewonersvertegenw. Rotterdam : dhr. D. Breedveld
Bewonersvertegenw. Schiedam : dhr. J. Witjes
Bewonersvertegenw. Lansingerland : mw. T. van de Coevering
Bewonersvertegenw. Lansingerland : mw. D. Thoen
Natuur en Milieufederatie ZH : mw. N. Schuil
DCMR Milieudienst Rijnmond : dhr. R. Algra

Agendalid *):

BTV : ?
Ministerie I&W : dhr. J. Bruinewoud

Afwezig:

Provincie Zuid-Holland : mw. W. de Zoete
Gemeente Rotterdam : mw. J. Bokhove
Bewonersvertegenw. Rotterdam : dhr. J. Schendstok
Natuur en Milieufederatie ZH : dhr. A. Ouwehand
Bedrijfsleven (VNO-NCW) : mw. R. Tieman

*) Een agendalid is geen lid van de CRO en neemt niet deel aan de vergadering.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering.

Er zijn berichten van verhindering ontvangen van dhr. Tieman, dhr Schendstok, dhr. Ouwehand en mw. de Zoete. Dhr. Schendstok laat zich vervangen door dhr. Breedveld, dhr. Ouwehand door mw. Schuil, en mw. de Zoete door dhr. de Jong.

a. agenda

De voorzitter constateert dat er met betrekking tot agendapunt 6 veel mails zijn ontvangen. Hij staat voor het dilemma om deze wel of niet te bespreken. De CRO maakt geen deel uit van het participatietraject. Hij stelt daarom voor om geen uitgebreide discussie te voeren naar aanleiding van deze mails.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Benoemingen

De voorzitter merkt op dat aan het eind van de vergadering afscheid genomen zal worden van degenen die de CRO gaan verlaten. Tot het eind zijn zij dus nog volledig deelnemer aan de vergadering.

Bij de wethouders is er op dit moment een wisseling van de wacht in Rotterdam.

Noot secretaris: Mw. Bokhove laat per mail weten dat zij vandaag afzwaait als wethouder en dat na het "constituerend beraad" van het nieuwe stadsbestuur haar opvolger bekend is. Zij bedankt iedereen voor de samenwerking.

In Lansingerland heeft dhr. Fortuyn in het nieuwe college opnieuw de portefeuille luchtvaart gekregen. De voorzitter legt uit dat hij daarom van plan was dhr. Fortuyn te herbenoemen. Echter hij heeft een mail van het ministerie van I&W ontvangen met het verzoek om dit niet te doen met het oog op het maximumaantal toegestane termijnen van twee keer vier jaar. Hij heeft hierover inmiddels een eerste contact gehad met het ministerie. In zijn ogen gaat een organieke wet boven een ministeriële regeling. Het is raar en ongezond voor de positie van de CRO als de voorzitter bepaalt wie een gemeente vertegenwoordigt. Mw. Laan stelt voor om het Huis van Thorbecke onder de aandacht te brengen. Mw. v.d. Coevering stelt voor om het aspect continuïteit in de BRR mee te nemen. De voorzitter memoreert dat al drie jaar geleden door de voorzitters van de CRO's aan het Rijk het voorstel is gedaan om genuanceerd naar deze problematiek te kijken. Uiteraard moet worden voorkomen dat kennis en vertegenwoordiging door bijvoorbeeld bewonersvertegenwoordigers gemonopoliseerd wordt. Echter sommigen leden zitten hier qualitate qua.

Voor Lansingerland kunnen een nieuwe bewonersvertegenwoordiger en plaatsvervanger benoemd worden. Schiedam is nog op zoek naar een nieuwe bewonersvertegenwoordiger.

Tenslotte zal dhr. Algra, die binnenkort de DCMR zal verlaten, worden opgevolgd door dhr. (Richard) Spaans als adviseur van de CRO.

a. ontslag

De voorzitter verleent mw. A.T.C. (Thea) van de Coevering - van Heesewijck met ingang van 16 juni 2022 ontslag als lid van de CRO namens de omwonenden uit Lansingerland.

De voorzitter verleent dhr. R.H.J. (Robert) van der Ouderaa met ingang van 16 juni 2022 ontslag als plaatsvervangend lid van de CRO namens de omwonenden uit Lansingerland.

De voorzitter verleent dhr. J.J.W. (John) Witjes met ingang van 16 juni 2022 ontslag als lid van de CRO namens de omwonenden uit Schiedam.

De voorzitter verleent dhr. H. (Henk) Lamphen met ingang van 16 juni 2022 ontslag als plaatsvervangend lid van de CRO namens de omwonenden uit Schiedam.

De voorzitter verleent dhr. A. (Alex) Ouweland van Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland met ingang van 16 juni 2022 ontslag als lid van de CRO namens de milieuorganisaties.

b. (her)benoeming

De voorzitter benoemt dhr. D. (Dennis) Thoen met ingang van 16 juni 2022 als lid van de CRO namens de omwonenden uit Lansingerland.

De voorzitter benoemt dhr. A. (Abe) van der Schraaf met ingang van 16 juni 2022 als plaatsvervanger van het lid van de CRO namens de omwonenden uit Lansingerland.

De voorzitter benoemt dhr. J.J.W. (John) Witjes met ingang van 16 juni 2022 als plaatsvervanger van het lid van de CRO namens de omwonenden uit Schiedam.

De voorzitter benoemt mw. N. (Nienke) Schuil van Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland met ingang van 16 juni 2022 als lid van de CRO namens de milieuorganisaties.

4. Luchtruimherziening: voortgang en relevante punten voor de regio

Dhr. Siermans van het ministerie van I&W geeft een presentatie (**bijgevoegd**).

Dhr. Breedveld vraagt zich af of de trombones die hij op Flightradar bij Schiphol ziet, wachtlijsten zijn. Hij wil graag weten wat de consequenties van de luchtruimherziening voor RTHA zijn en wat het effect zal zijn op routeafwijkingen. Dhr. Siermans antwoordt, dat er door meer vaste routes minder ingegrepen zal worden door vectoring. Er zal minder afgeweken worden van routes, ook voor andere luchthavens. Maar het is nog wel een klus hoe dat te doen.

Mw. Laan heeft een vraag over de participatie. Zij wil weten of de provincie of de gemeenten hierin leading zijn. Dhr. Siermans antwoordt dat nadrukkelijk in ieder geval de provincies betrokken worden, zodat indirect ook de gemeenten betrokken zijn. Mw. Laan verzoekt om dit beter te beargumenteren, want zij ziet hier een issue ontstaan. Wat kan namelijk de provincie meer aan draagvlak creëren dan gemeenten die immers dicht bij de bewoners staan. De voorzitter vraagt naar aanleiding van de inbreng van mw. Laan aan het ministerie aandacht hiervoor.

Dhr. v.d. Bolt hoort zeggen: "deelprojecten en dan beginnen met Schiphol". Hij vervolgt met: "Dan zouden wij ook betrokken moeten worden bij de vaste naderingsroutes voor Schiphol, want anders is het voor ons

te laat". Dhr. Sistermans antwoordt, dat in het ontwerp zeker al rekening zal worden gehouden met de regionale luchthavens.

5. BRR: terug/voorblik

Dhr. Fortuyn meldt dat in het kader van het participatieproces de achterbanconsultaties hebben plaatsgevonden. Er zijn schriftelijke reacties opgesteld en gedeeld. Op 12 mei was er een gesprek van gedeputeerden van provincies waarin luchthavens van nationale betekenis gelegen zijn, met minister Harbers. De minister liet weten dat de meningen uiteenlopen en heeft de belangen van het Rijk geschetst. Regionale luchthavens van nationale betekenis moeten een belang hebben voor de regio waarin zij liggen. Maar het zijn ook uitwijkhavens en hebben dus ook een landelijk belang. Verder zijn zij belangrijk voor bijvoorbeeld de traumaheli. Er ligt op dit moment druk bij I&W om op korte termijn Luchthavenbesluiten te nemen. Vanuit Zuid-Holland is ingebracht dat RTHA breed als hoofdpijndossier wordt gezien. De meningen zijn sterk verdeeld. Een kleine meerderheid wil de luchthaven weghebben. Voor Zuid-Holland ligt nationaal belang minder voor de hand. De provincie heeft geen rol in het RTHA dossier. Er is het verzoek gedaan om een nationaal klachtenloket. De provincie ziet qua innovatie grote kansen. De volgende BRR is op 24 juni.

6. Luchthavenbesluit: voortgang participatietraject

Dhr. Liebeek en dhr. Medema geven een presentatie (**bijgevoegd**).

De CRO heeft geen vragen naar aanleiding van deze presentatie.

7. Capaciteit: capaciteitsdeclaratie RTHA winter 2022/23

Dhr. v.d. Kleij meldt desgevraagd dat de capaciteitsdeclaratie niet is aangepast ten opzichte van vorig jaar.

Op een vraag van dhr. Witjes over de average penalty antwoordt dhr. v.d. Kleij dat wordt uitgegaan van een bepaalde verdeling van de L_{den} straffactor. Als dat in de praktijk erg afwijkt, kan de capaciteit bijgesteld worden.

Dhr. Breedveld ziet dat de capaciteit van de terminal 900 passagiers is. Op zijn vraag of dat tussen 7 en 8 uur niet 1200 passagiers was, antwoordt dhr. v.d. Kleij dat dit er nog steeds in staat.

8. Gebruik luchthaven: verzoek Kustwacht inzake oppikken MIRG-team

Dhr. v.d. Kleij geeft een korte toelichting. Het oorspronkelijke verzoek om het MIRG-team op de luchthaven te stationeren kon niet gehonoreerd worden vanwege de beperkte geluidsruijme. Er bleef echter wel de behoefte om het MIRG-team op te kunnen pikken. Hij vraagt of er reacties zijn.

Mw. v.d. Coevering constateert dat de Kustwacht met veel grotere heli's gaat vliegen, die volgens haar veel meer lawaai maken dan de huidige. Ze wil graag weten of de Kustwacht heeft kunnen aantonen dat ze die grotere heli's daadwerkelijk nodig hebben. Ze vraagt ook waarom deze niet op de Maasvlakte gestationeerd worden, waarvoor die luchthaven daar dan maar moet worden aangepast. Verder vraagt zij zich af of het gemiddeld bij maar één uitruk per jaar zal blijven. Ze vindt dat de benodigde geluidsruijme maar moet worden weggehaald bij het commercieel verkeer.

Dhr. Fortuyn ondersteunt het betoog van mw. v.d. Coevering. Hij vraagt zich hardop af hoe je op dit moment in een toch al fragiel proces een voorstel met zo een grote heli kan doen, en dat dan ook nog in de

maatschappelijke geluidruimte kan drukken. Het geeft hem een gevoel van gesjoemel. Alle punten zullen wat hem betreft dus heel precies geregeld moeten worden.

De opvatting van dhr. de Jong is in lijn met die van dhr. Fortuyn. De geluidruimte wordt niet groter, dus het moet binnen de huidige geluidruimte. Hij vraagt zich af of ook de oefenvluchten wel in de (toekomstige afzonderlijke) ruimte voor het maatschappelijk verkeer moeten.

Dhr. v.d. Bolt vindt dat dit verkeer alleen in de ruimte voor maatschappelijk verkeer hoort als het spoedeisend is, en anders niet.

Mevrouw Laan wijst erop dat het verzoek niet van de luchthaven komt. Als het maatschappelijk verkeer is, moet je het wat haar betreft faciliteren. Maar het idee komt dus wel van een ander.

Dhr. Breedveld sluit zich aan bij mw. v.d. Coevering. Hij complimenteert haar voor het uitzoekwerk.

Dhr. Louwse benadrukt ook dat het verzoek komt van een andere instantie. In dit specifieke geval heeft de luchthaven de keuze om de activiteiten wel of niet te faciliteren. Daarom vraagt RTHA of de CRO het een goed idee vindt.

Dhr. v.d. Kleij licht een en ander nog nader toe. Waarom nu? Het huidige contract van de Kustwacht loopt af. De kustwachtheli kan niet meer vliegen vanaf de Maasvlakte, omdat deze heliport van het Loodswezen is en primair bedoeld is voor de beloodsing van schepen. De kustwacht wil hiervan niet afhankelijk zijn. Waarom worden zwaardere heli's ingezet? Nederland is hiertoe verplicht vanwege het Noordzeeverdrag dat verplicht om 16 personen tegelijk te redden (met twee heli's). Waarom moeten de oefeningen hier gehouden worden? Het gaat daarbij niet alleen om het vliegen zelf, maar ook om procedures m.b.t. tot de komst van de brandweer et cetera. Er wordt wel degelijk rekening mee gehouden dat er momenteel een fragiel proces loopt rond het Luchthavenbesluit. Echter het oppikken van het MIRG-team kan niet in Zeeland, waar de helikopter gestationeerd wordt, want dat is te ver weg voor de veiligheidsregio.

Mw. v.d. Coevering vraagt of qua bereikbaarheid de Maasvlakte niet beter is en waar op RTHA de faciliteiten komen. Dhr. v.d. Kleij antwoordt dat deze ergens bij de brandweerkazerne komen. Er komt geen nieuw gebouw

Dhr. Bal vraagt of er nog iets te zeggen is wanneer er getraind gaat worden, bijvoorbeeld in het donker. Dhr. v.d. Kleij zal aandringen op midden op de dag.

De voorzitter concludeert dat de CRO vindt dat deze nieuwe activiteiten binnen de bestaande geluidruimte moeten passen.

9. Meldingen hinder Vliegtuigbewegingen rondom RTHA

a. rapport DCMR 2^e kwartaal gebruiksjaar 2022

Dhr. Witjes constateert dat het aantal meldingen bijna net zo hoog is als in 2019. Hij vraagt hoe een nieuw klachtenrecord voorkomen kan worden. Dhr. Louwse wijst erop dat het aantal gehinderden een rekenverhaal is. Er zijn mensen die hinder hebben maar niet melden en er zijn ook mensen die veel melden. Maar kun je op basis hiervan zeggen dat we afstevenen op een record? Wat we nu zien is na een aantal jaren waarin niet of nauwelijks gevlogen is. En we zitten bovendien midden in een proces naar een

nieuw Luchthavenbesluit. Het blijft belangrijk om trends te ontdekken en daarop in de toekomst beslissingen te nemen.

Mw. v.d. Coevering signaleert dat het bij het indienen van een melding gebeurt dat je antwoord krijgt dat de vlucht niet bestond, terwijl je het vliegtuig wel degelijk ziet op de track en trace en erop klikt. Ze noemt een paar voorbeelden. Dhr. Algra antwoordt dat hij hier al over gesproken heeft met mw. v.d. Coevering. Er komen grote aantallen meldingen binnen en er wordt niet naar alle meldingen individueel gekeken. Het systeem is geautomatiseerd en de vulling is afhankelijk van een extern aangeleverde datastroom. Er zit echter wel eens een hik-up in het systeem. Soms komt aanvullende informatie later pas.

Dhr. Breedveld vindt de rapporten goed bruikbaar en leesbaar. Iedereen in de politiek pikt het graantje eruit dat hem van pas komt. Hij wil wel nog graag weten of verduidelijkt kan worden wat het percentage melders is van de gehinderden. Dhr. Algra antwoordt dat de rol is te rapporteren over de meldingen. In het jaarrapport wordt breder gekeken. Voor het percentage van de gehinderden zou onderzoek gedaan moeten worden. Dat past niet echt in de rapportage over de meldingen.

De CRO neemt kennis van de rapportage.

10. Meten vliegtuiggeluid: burgermeetnet

Dhr. Steenhart van de DCMR geeft een presentatie (**bijgevoegd**).

Dhr. Breedveld merkt op, dat als we het hebben over vertrouwen, het voornamelijk gaat over wat er gedaan wordt aan de hinder. Zijn vraag is dan ook wat gaan we doen met de klachtenrapportages?

Op de vraag van mw. Schuil of je als burger kan aanmelden, antwoordt dhr. Steenhart bevestigend.

11. Hinder beperkende maatregelen

a. verkenningen: voortgang

De secretaris meldt als voorzitter van de werkgroep Hinder Beperking dat diverse verkenningen weer kunnen worden opgepakt nu in het kader van het participatietraject Luchthavenbesluit het VPP (Voorlopig Pakket Participatietraject) is verschenen.

b. afwegingskader: voortgang

De secretaris meldt verder dat voor de verlening van de opdracht voor het adviseren over een afwegingskader voor hinder beperkende maatregelen eerst een marktconsultatie is ingelast. De redenen hiervoor waren onder andere twijfels bij de penningmeester van de SOCRO of het besteden van subsidiegelden van het Rijk voor dit doel wel zou voldoen aan de subsidievoorwaarden van het ministerie van I&W. Inmiddels is dit geverifieerd en heeft het ministerie groen licht gegeven. Omdat de aanbesteding van de opdracht hierdoor vertraging heeft opgelopen, zal het definitieve voorstel (selectie van de aanbidding) plus financiering in een schriftelijke ronde worden voorgelegd aan de CRO voor de volgende plenaire vergadering (**actie: secretaris**). Inmiddels heeft de secretaris van het LEO (Luchthaven Eindhoven Overleg) bericht dat Eindhoven op dit moment geen behoefte aan zo'n afwegingskader heeft en dat ook niet in de komende tijd (lees: jaren) voorziet. Hiermee vervalt definitief de kans op medefinanciering van het onderzoek door commissies van andere luchthavens.

12. Ingekomen stukken

Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van de ingekomen stukken. De CRO neemt er kennis van.

13. Verslagen

a. concept verslag overleg 10 maart 2022

tekst:

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

naar aanleiding van:

Dhr. Breedveld vraagt of er zienswijzen kunnen worden ingediend op Doc29. De vraag zal worden doorgespeeld naar I&W (**actie: secretaris**).

Er zijn verder geen opmerkingen naar aanleiding van het verslag.

b. actielijst

Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van de actielijst.

c. vastgesteld verslag overleg 16 december 2021

Er zijn geen opmerkingen n.a.v. het vastgesteld verslag.

14. Rondvraag

Naar aanleiding van het afscheid van een groot aantal oudgedienden van de CRO worden meerdere toespraakjes gehouden:

- Dankwoord van de voorzitter aan dhr. Algra met een reactie van dhr. Algra gelardeerd met diverse anekdotes uit de oude doos.
- Dankwoord van de voorzitter aan de bewonersvertegenwoordigers, mw. v.d. Coevering, dhr. v.d. Ouderaa en dhr. Lamphen.
- Dankwoord van dhr. Fortuyn namens de BRR aan dhr. Algra.
- Dankwoord van dhr. Fortuyn aan de bewonersvertegenwoordigers. Hij benadrukt hierbij dat het niet altijd gemakkelijk was, maar dat er wel altijd een goede verstandhouding was.
- Een dankwoord van mw. v.d. Coevering.

Dhr. Witjes wil naar aanleiding van de berichten over het overplaatsen van vluchten van Schiphol naar Rotterdam graag weten of er daadwerkelijk vluchten zijn verplaatst, en zo ja, hoeveel. Dhr. Louwerse wijst op een persconferentie die voor de volgende dag voorzien is, waarin zal worden aangekondigd dat er op Schiphol fors gesneden zal worden in de aantallen slots. In de tussentijd worden op vrijwillige basis meerdere vluchten overgeplaatst naar Rotterdam, uiteraard binnen de beschikbare geluidsruimte en operationele capaciteit. Hij verwacht dat het nooit meer dan twee tot drie vluchten per dag zal betreffen, en buiten de randen van de dag. *Noot secretaris: één vlucht staat in dit geval voor twee vliegbewegingen, namelijk een landing en een start.*

Er is baansturing ingesteld voor onbepaalde tijd. Op de vraag hoe lang dat gaat duren, antwoordt dhr. v.d. Kleij dat dit op weekbasis in de gaten wordt gehouden.

Er zijn verder geen punten voor de rondvraag.

15. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.

postadres:

CRO luchthaven Rotterdam, t.a.v. E.R. Struch secretaris
p/a provincie Zuid-Holland, postbus 90602, 2509 LP DEN HAAG

website:

www.cro-rotterdam.nl